

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
12 maart 2024

Ons kenmerk
PZH-2024-849917847
DOS-2016-0000825

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Voortgangsrapportage Implementatie Omgevingswet Q4 2023

Geachte Statenleden,

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden en omvat een grote wijziging van het omgevingsrecht en de introductie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Op basis van [motie 906](#) die op 18 december 2019 door Provinciale Staten (PS) is aangenomen, is er een Invoeringsplan Implementatie Omgevingswet opgesteld. Op basis van dit plan heeft u vanaf dat moment ieder kwartaal een voortgangsrapportage ontvangen. Het invoeringsplan liep tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierbij ontvangt u de laatste voortgangsrapportage over het 4e kwartaal van 2023.

Voor de implementatie van de Omgevingswet is tussen het Rijk, IPO, VNG en Unie van waterschappen op 1 juli 2015 een bestuursakkoord gesloten. Hierin is afgesproken via interbestuurlijke samenwerking tussen deze partijen de implementatie van de Omgevingswet te organiseren. Hiervoor wordt door ons zowel bestuurlijk als ambtelijk via het IPO op landelijk niveau samengewerkt. Daarnaast hebben we ervoor gekozen binnen de provincie Zuid-Holland regionaal samen te werken met gemeenten, waterschappen en uitvoeringsorganisaties zoals de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. De werkingsgebieden van de omgevingsdiensten zijn daarvoor het uitgangspunt.

Toelichting stand van zaken en Voortgangsrapportage Q4 2023

De lijn van de eerdere voortgangsrapportages is doorgezet. Binnen de mogelijkheden is de implementatie afgerond, en zijn we nu als organisatie daadwerkelijk aan de slag gegaan per 1 januari. De problemen met het DSO zijn deels gelijk gebleven en stapsgewijs zijn de problemen aangepakt. In deze laatste fase voor 1-1-2024 is vooral gewerkt het voorbereiden op de daadwerkelijke uitvoering d.m.v. trainingen, testen en het afronden van werkafspraken over processen en calamiteiten e.d. De in de rapportage opgenomen onderdelen die niet groen scoren worden voor zover nog relevant uiteraard wel verder opgepakt en opgelost.

Stand van zaken inwerkingtreding

De wet is per 1 januari van kracht geworden en vanaf dat moment moet er ook gewerkt worden met het omgevingsloket als onderdeel van het DSO.

Het DSO ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Het DSO bestaat uit lokale systemen van overheden en de onderdelen van de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals het Omgevingsloket.

Via het Omgevingsloket kunnen gebruikers het volgende doen:

- vergunningen aanvragen, meldingen doen en informatie geven, hiervoor zijn vragenbomen ontwikkeld (ook wel “toepasbare” regels genoemd, naast de “juridische regels”);
- zien welke (“juridische”) regels gelden op een locatie. De omgevingsdocumenten die in het DSO zitten zijn daar de basis voor. Dat zijn bijvoorbeeld omgevingsvisies, -verordeningen en -plannen, projectbesluiten en programma's;
- informatie vinden over de kwaliteit van de leefomgeving. Denk bijvoorbeeld aan informatie over water-, natuur of luchtkwaliteit en geluidbelasting.

Zoals we afgelopen jaren met u hebben gedeeld waren en zijn er flinke zorgen over het DSO als geheel. Zoals ook uit de rapportage blijkt zijn nog niet alle problemen opgelost. Tot op heden zijn er bij het doen van aanvragen en doen van meldingen geen grote problemen geweest bij het gebruik van het DSO. Wel zijn er diverse relatief kleine aandachtspunten, zoals onjuiste benamingen, verkeerde routeringen e.d. die door de korte lijnen in het netwerk snel zijn opgelost of opgelost worden. Ook is het gebrek aan gebruikersvriendelijkheid van het loket een belangrijk aandachtspunt. Met name de afstemming en harmonisatie van vragenbomen voor het bepalen van vergunning of meldingsplichten en het indienen van vergunningaanvragen, meldingen of gegevens vraagt de komende periode nog veel aandacht van de betrokken bevoegde gezagen en uitvoeringsdiensten. Ook verwachten we in het eerste kwartaal de grotere en complexere aanvragen en het is de vraag of we dan nog tegen issues aan lopen. Maar omdat deze aanvragen meestal al via vooroverleg zijn besproken verwachten we dat we potentiële problemen ook met elkaar zullen oplossen.

Voor wat betreft het publiceren van de Omgevingsverordening (een omgevingsdocument) hebben we als Zuid-Holland gebruik gemaakt van de tijdelijke alternatieve maatregelen (TAM-IMRO). Het voornemen is dit zo snel als mogelijk via de nieuwe werkwijze te doen. Hiermee zal de raadpleegbaarheid en navolgbaarheid van regels en beleid weer verder verbeteren. Maar mogelijk zullen de eerste wijzigingen ook nog op de alternatieve manier moeten verlopen. Voor de omgevingsvisie en het omgevingsprogramma zijn geen tijdelijke alternatieve maatregelen beschikbaar. We ondervinden o.a. vanwege de complexiteit en instabiliteit van het DSO en de gebruikte software forse problemen met het kunnen publiceren van deze omgevingsdocumenten en lopen daardoor ook vertragingen op. Dit heeft als consequentie dat de module Wonen, Werken en Werelderfgoed van het Omgevingsbeleid zoals door u vastgesteld in Provinciale Staten van 31 januari 2024 nog niet is gepubliceerd en nog niet in werking is getreden. Deze problemen zijn, helaas, niet uniek voor Zuid-Holland en brengen wij samen met de andere provincies bij het landelijke programma en bij leveranciers onder de aandacht. Ze worden herkend en erkent, maar er is nog geen zicht op een oplossing.

Vervolg

Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet is de opdracht van het implementatieprogramma voltooid. Daarmee vervalt ook de noodzaak van deze rapportages zoals we vanaf 2019 hebben gedaan. Voor de zomer zullen we u een brief sturen over de stand van zaken. Mochten er calamiteiten optreden zullen we dit uiteraard zo spoedig mogelijk aan u melden.

De minister heeft aan het parlement toegezegd de uitvoering van de wet uitvoerig te zullen monitoren en per kwartaal een voortgangsbrief te sturen en jaarlijks een monitoringsrapportage. Wij zullen die brieven en rapportages ook aan uw doorgeleiden en zo nodig van specifieke Zuid-Hollands informatie of verdere duiding voorzien.

Wij hopen u met deze informatie voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

1. Voortgangsrapportage implementatie Omgevingswet Q4 2023